

Табачук А.В.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Андрощук І.О.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ЗАКЛАДОМ

Наразі критичним напрямком реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я є ефективна реформа системи державного управління, яка регулює цей сектор. Дійсно, здоров'я та життя людини є найвищою цінністю у світі та слугують основою існування будь-якої держави та суспільства в цілому. Для досягнення ефективних реформ у сфері охорони здоров'я важливо застосовувати гуманістичні підходи та дотримуватися принципу соціального забезпечення населення, одночасно організовуючи зусилля щодо надання медичних послуг громадянам.

Нині, в умовах значних трансформацій, що відбуваються в системі охорони здоров'я, вирішальним завданням є сприяння ефективній комунікації між членами медичної спільноти, центральними та місцевими органами влади, а також широкою громадськістю. Очікується, що успішне та швидке проведення реформ охорони здоров'я покращить добробут та здоров'я населення, що згодом сприятиме сприятливому сприйняттю громадськістю досягнень у медичному секторі. Такий сценарій можливий лише за умови, що органи влади продемонструють високий ступінь готовності та координації у своїх зусиллях.

Важливо наголосити, що одним із першочергових завдань держави у реформуванні сектору охорони здоров'я є приведення вітчизняної системи охорони здоров'я до міжнародних стандартів. Така гармонізація дозволить громадянам України отримати доступ до високоякісних медичних послуг, що відображають сучасні тенденції та наукові досягнення європейської медичної спільноти. Такі реформаторські зусилля сприятимуть встановленню абсолютно нової моделі розвитку системи охорони здоров'я, яка зосереджуватиметься на профілактиці захворювань, а не лише на їх лікуванні. За цих обставин існує потенціал для значного покращення загального стану здоров'я нації, що, як наслідок, призведе до збільшення середньої тривалості життя її громадян. Крім того, модернізацію систем управління державною охороною здоров'я, зокрема щодо їхньої законодавчої бази, також слід розглядати як життєздатну ініціативу.

З точки зору реформи охорони здоров'я, вважається необхідним удосконалити систему охорони здоров'я, дотримуючись принципу диференціації процесів надання медичної допомоги на трьох рівнях: первинному, вторинному та третинному.

Крім того, з огляду на структурні трансформації, що відбуваються в системі охорони здоров'я України, необхідно вжити наступних заходів: переорієнтувати цілі сектору охорони здоров'я, зробивши акцент на профілактиці захворювань, а не на їх лікуванні; встановити принцип, який дозволяє пацієнтам вільно обирати своїх постачальників первинної медичної допомоги; надати медичним закладам статус комерційних організацій та перетворити їх на автономні самоврядні організації, що надають медичні послуги на основі договірних угод; створити середовище, яке гарантує рівні права як для державних, так і для приватних закладів охорони здоров'я; заохочувати інтеграцію закладів охорони здоров'я в медичні асоціації, що прокладає шлях для майбутньої спеціалізації та передати певні обов'язки від Міністерства охорони здоров'я України, зокрема щодо закупівлі ліків, фінансування окремих медичних закладів та фінансування медичних навчальних закладів, новоствореному державному органу.

Запровадження таких інновацій є ключовим інструментом недопущення корупційних практик у діяльності Міністерства охорони здоров'я України та повертає фокус системи на наданні медичних послуг. Водночас забезпечення якості й доступності допомоги має визначальне значення. Комплексний набір матеріальних і нематеріальних стимулів та дієві механізми заохочення медичних працівників є критичною передумовою оптимального функціонування галузі й підвищення якості медичного обслуговування.

Для системного розв'язання ключових проблем фінансування охорони здоров'я держава має:

- визначити мінімально гарантований пакет медичної допомоги на основі медичних показань і бюджетних можливостей;
- уніфікувати клінічні протоколи разом із прозорим алгоритмом калькуляції вартості послуг;
- запровадити механізм фінансування, диференційований за рівнями медичної допомоги;
- перейти до капітаційної моделі з визначеними тарифами;
- забезпечити повне бюджетне фінансування національних і державних цільових програм;
- створити передумови для обов'язкового державного соціального медичного страхування шляхом внесення змін до податкового законодавства;
- спрямовувати частину загальнодержавних податків на цільові потреби охорони здоров'я;
- стимулювати розвиток добровільного страхування та визначити форми співучасті в оплаті, а також розвивати державно-приватне партнерство для надання вторинної й третинної допомоги із застосуванням сучасних інноваційних технологій лікування.

Доречно стверджувати, що розробка ефективного механізму державного управління в секторі охорони здоров'я неминуче повинна охоплювати кілька ініціатив. До них належать обґрунтування прогнозованих показників щодо динаміки надання медичних послуг та розподіл доступних ресурсів, таких як людські, фінансові та матеріальні активи, необхідних для їх виконання.

Крім того, важливо дослідити кореляцію між структурою та обсягом бюджетних витрат на охорону здоров'я та показниками ефективності сектору (включаючи рівень захворюваності та смертності населення). Крім того, вирішальне значення має пропаганда здорового способу життя та розширення спектру профілактичних заходів.

З огляду на вищезазначені міркування, вкрай важливо стверджувати, що вдосконалення публічного управління в секторі охорони здоров'я в Україні вимагає таких дій: надання економічної автономії та незалежності всім закладам охорони здоров'я; розробка та впровадження нової моделі фінансування системи охорони здоров'я на всіх рівнях надання медичних послуг; створення сприятливих умов для розвитку медичної інфраструктури в сільській місцевості; модернізація процесу державних закупівель медичних виробів шляхом сприяння прямим закупівлям у виробників, тим самим усуваючи посередників; впровадження нових клінічних протоколів медичної допомоги, що відповідають міжнародним стандартам; сприяння конкурентному середовищу на ринку медичних виробів та фармацевтичних препаратів; та створення додаткових відділень невідкладної медичної допомоги з одночасною оптимізацією роботи відповідних диспетчерських служб, що дасть змогу, у підсумку, підвищити ефективність функціонування медичних закладів України.